

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проблематика ЗМІ

для студентів

спеціальності

061 Журналістика

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

освітньої програми

061.00.01 Журналістика

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1885/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)
«   » 2023 р.

Київ – 2023

Розробник:

Росінська Олена Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної журналістики

Викладач:

Личук Марія Іванівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри міжнародної журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики

Протокол від «4» вересня 2023 року № 2

Завідувач кафедри міжнародної журналістики _____ Терещук В. І.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.01 Журналістика

_____ . _____ . 2023 р.
Гарант освітньої програми _____ Грисюк В. П.

Робочу програму перевірено

_____ . _____ . 2023 р.
Заступник декана _____ Сошинська В. Є.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	<i>денна</i>	<i>заочна</i>
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі	120	120
<i>аудиторні</i>	56	16
<i>модульний контроль</i>	8	
<i>семестровий контроль</i>	30	
<i>самостійна робота</i>	26	104
форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Проблематика ЗМІ» покликаний формувати теоретичну базу бакалавра журналістики, тому **метою** його вивчення є чітке усвідомлення студентами специфіки, проблем та особливостей функціонування медіапростору України та зарубіжних країн, критичного осмислення інформаційного контенту, що виробляється ними. Курс знайомить із політико-економічною, соціальною, медичною, культурною, релігійною проблематикою у медіа, особливостями її відображенням у медіа зарубіжних країн, а також провідних загальнонаціональних та регіональних українських ЗМІ.

Головне **завдання** курсу полягає в тому, щоб сформувати чітке уявлення про різноманітність проблематики недійсного контенту, ступінь розвиненості кожної проблематики, зумовленості цього внутрішньою логікою соціальних комунікацій.

Завданнями курсу є:

- інтеграція та систематизація міждисциплінарних знань і вмінь студентів щодо критичного опрацювання інформації;
- системне вивчення проблематики ЗМІ та особливостей розвитку сучасного медіапростору загалом;
- з'ясування тенденцій представлення політико-економічної та соціальної проблематики у ЗМІ зарубіжних країн;
- з'ясування тенденцій представлення політико-економічної, соціальної та іншої проблематики у ЗМІ України;
- оволодіння початковими практичними навичками аналітика та критика медіаматеріалів.

Дисципліна спрямована на формування таких **компетентностей**:

загальні:

- **ЗК2** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК7** Здатність працювати в команді та автономно, планувати та організувати діяльність, ініціативність, підприємливість.
- **ЗК10** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **ЗК11** Здатність спілкуватися державною мовою.
- **ЗК12** Здатність спілкуватися іноземною мовою.

фахові:

- **ФК1** Здатність застосовувати знання із сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
- **ФК2** Здатність до виокремлення фактів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу «Проблематика ЗМІ» здобувач *знатиме:*

- засади визначення якості, об'єктивності та проблематичності медіа-матеріалів;
- новітні тенденції розвитку журналістики в Україні і світі;
- основні проблеми та проблематику ЗМІ;
- особливості презентації матеріалів на політичну, суспільну, економічну, фінансову, бізнесову, культурну тематику у зарубіжних та українських ЗМІ;
- специфіку формування проблематики центральних та регіональних ЗМІ в Україні.

умітиме:

- здійснювати моніторинг проблематики засобів масової комунікації;
- працювати з великими масивами інформації з метою виявлення проблемності та актуальності медіапродукту;
- узагальнювати тенденції розвитку конкретних видань, галузей медіапростору;
- вміти готувати аналітичні доповіді, есе, статті з досліджуваної проблеми, проблематики;
- вміти писати власні критичні матеріали, давати усні фахові коментарі.

У процесі вивчення дисципліни формуються такі **програмні результати:**

- **ПРН-1** Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.
- **ПРН-2** Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.
- **ПРН-5** Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення.
- **ПРН-7** Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.
- **ПРН-13** Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціокомунікаційних наук.
- **ПРН-14** Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Модульний контроль	Підсумковий контроль	
Змістовий модуль 1. Основи вивчення проблематики масмедіа							
Тема 1. Предмет «Проблематика ЗМІ» в системі фахової підготовки журналіста. Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ	8	2		2			4
Разом	10	2		2	2		4
Змістовий модуль 2. Політико-економічна проблематика у ЗМІ							
Тема 2-3. Політична проблематика у ЗМІ	10	4		4			2
Тема 4. Військова проблематика у ЗМІ	6	2		2			2
Тема 5. Економічна проблематика у ЗМІ	6	2		2			2
Тема 6. Енергетична проблематика у ЗМІ	6	2		2			2
Разом	30	10		10	2		8
Змістовий модуль 3. Загальносоціальна проблематика у ЗМІ							
Тема 7-8. Соціальна проблематика ЗМІ	10	4		4			2
Тема 9. Медична проблематика ЗМІ	6	2		2			2
Тема 10. Молодіжна проблематика ЗМІ	6	2		2			2
Тема 11. Проблематика регіональних ЗМІ	6	2		2			2
Разом	30	10		10	2		8
Змістовий модуль 4. Культурно-розважальна проблематика ЗМІ							
Тема 12. Культурна проблематика ЗМІ та журналістика стилю життя	6	2		2			2
Тема 13. Релігійна проблематика ЗМІ	6	2		2			2
Тема 14. Спортивна проблематика ЗМІ	6	2		2			2
Разом	20	6		6	2		6
Усього	120	28		28	8	30	26

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Модульний контроль	Підеумковий контроль	
Змістовий модуль 1. Основи вивчення проблематики масмедіа							
Тема 1. Предмет «Проблематика ЗМІ» в системі фахової підготовки журналіста. Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ	16	2					14
Разом	16	2					14
Змістовий модуль 2. Політико-економічна проблематика у ЗМІ							
Тема 2-3. Політична проблематика у ЗМІ	11	2					9
Тема 4. Військова проблематика у ЗМІ	9			2			7
Тема 5. Економічна проблематика у ЗМІ	9	2					7
Тема 6. Енергетична проблематика у ЗМІ	7						7
Разом	36	4		2			30
Змістовий модуль 3. Загальносоціальна проблематика у ЗМІ							
Тема 7-8. Соціальна проблематика ЗМІ	12	2		2			8
Тема 9. Медична проблематика ЗМІ	9			2			7
Тема 10. Молодіжна проблематика ЗМІ	12			2			8
Тема 11. Проблематика регіональних ЗМІ	7						7
Разом	38	2		6			30
Змістовий модуль 4. Культурно-розважальна проблематика ЗМІ							
Тема 12. Культурна проблематика ЗМІ та журналістика стилю життя	10						10
Тема 13. Релігійна проблематика ЗМІ	10						10
Тема 14. Спортивна проблематика ЗМІ	10						10
Разом	30			0			30
Усього	120	8		8			104

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Основи вивчення проблематики масмедіа

Лекція 1. Місце дисципліни «Проблематика ЗМІ» в системі фахової підготовки журналіста. Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ (2 год.)

Вступ до курсу «Проблематика ЗМІ». Предмет, мета, завдання курсу. Основний категоріальний апарат курсу. Методи та підходи до дослідження проблематики медіа. Зв'язок дисципліни з іншими гуманітарними та журналістськими дисциплінами. Трагування понять «проблематика», «проблема».

Поняття «якість» та «об'єктивність» у галузі медіа. Критерії визначення якості. Особливості процесів боротьби за якість медіа в Україні і закордоном. Розвиток медіа в умовах ринкової економіки. Поняття «проблематики» медіа. Підходи до дослідження медіа-матеріалів на проблематичність, нормальність.

Практичне заняття 1. Практична робота з аналізу рівня якості та проблемності матеріалів друкованих та онлайн-видань (2 год.)

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Змістовий модуль 2.

Політико-економічна проблематика у ЗМІ

Лекція 2-3. Політична проблематика у ЗМІ (4 год).

Взаємовідносини влади і масмедіа. Висвітлення у медіа політичної проблематики: діяльності органів центральної влади, регіональної та місцевої влади, партійної політики. Міжнародна політика у медіа. Конфліктні політичні питання та їх віддзеркалення у медіа. Політична аналітика. Політична заангажованість медіа.

Проблемне питання: Публіцистична творчість І.Багряного («Сад Гетсиманський», «Чому я не хочу вертати в СРСР»)

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Практичне заняття 2. Робота з ресурсами, що відображають специфіку роботи журналіста в політичній проблематиці.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Практичне заняття 3. Робота з термінологією політичної журналістики, правовою базою роботи в політичних темах, зокрема темою виборів.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Лекція 4. Військова проблематика у ЗМІ (2 год).

Взаємовідносини армії і ЗМІ. Військові конфліктні та їх віддзеркалення у медіа. Військові медіа інституції в Україні.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Практичне заняття 4. Аналіз використання в матеріалах, що висвітлюють воєнну проблематику специфічних визначень та понять.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Лекція 5. Економічна проблематика у ЗМІ (2 год).

Історія розвитку економічної преси. Вплив економіки на медіа. Висвітлення у медіа економічної проблематики: державний сектор, середній та малий бізнес, світова економіка. Теми державної та приватної власності у медіа. Тема Митного та Європейського союзів у медіа. Економічна аналітика. Прогнози. Масмедіа як засіб формування економічного іміджу. Економічна заангажованість масмедіа.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Практичне заняття 5. Аналіз економічного розділу будь-якого видання (на вибір) за таким планом: 1. назва, 2. частотність подання матеріалів (статистика публікацій за місяцями впродовж календарного року) (5 балів), основні автори рубрики (1 бал), тематичні особливості (наприклад, висвітлення тільки загальнодержавних чи регіональних тем, зосередження на окремих економічних проблемах тощо) (1 бал), рівень складності матеріалів (загальнодоступні, потребують фахової підготовки) (1 бал), найбільш читабельні публікації (за можливості користування статистикою на сайті)

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Лекція 6. Енергетична та екологічна проблематика у ЗМІ (2 год).

Висвітлення проблем енергетичної галузі у медіа: ринок енергоресурсів, газозабезпечення, паливний сектор, альтернативні джерела енергії. Енергетика та політика: точки перетину у медіаматеріалах. Питання енергетичної незалежності України у медіа матеріалах. Інформаційна війна на енергетичному ринку світу, Європи, України. Спеціалізовані медіа енергетичної сфери.

Екологія як галузь наукового знання й сфера взаємодії людського суспільства та природи. Система екологічних спеціалізованих видань України. Основні напрямки екологічної журналістики: актуальні аспекти екологічної проблематики в пресі. Проблеми охорони здоров'я.

Практичне заняття 6. Аналіз журналістського матеріалу з екологічної проблематики.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Змістовий модуль 3.

Загальносоціальна проблематика у ЗМІ

Лекція 7-8. Соціальна проблематика у ЗМІ (4 год).

Поняття «соціальна журналістика», «соціальна проблематика». Особливості відображення соціальної проблематики у українських та зарубіжних медіа.

Найпоширеніша тематика. Спекулювання на соціальних проблемах у медіа. Масмедіа як інструмент розв'язання соціальних проблем. Соціально-побутова проблематика у медіа. Проблема материнства та дитинства. Проблеми дискримінації та порушення прав людини (дитини). Проблема біженців та мігрантів. Гендерні та расові проблеми.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Практичне заняття 7. Робота в групах. Підготовка міні-проекту «Соціальна проблема».

Практичне заняття 8. Аналіз публікацій із соціальної проблематики за наданим планом.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Лекція 9. Медична проблематика у ЗМІ (2 год).

Взаємовідносини медицина і медіа в Україні та світі. Спеціалізовані медичні видання. Вплив медіа на реформи у секторі охорони здоров'я України. Медіа як засіб висвітлення проблем в медицині та їх вирішення. Просування страхової медицини у медіа. Заангажованість та комерціалізація медичних видань України. Пропаганда лікарських препаратів у медіа (комерційна реклама). Пропаганда здорового способу життя у медіа.

Практичне заняття 9. Аналіз рівня маніпулятивності, замовності чи коректності матеріалів з медичної проблематики.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Лекція 10. Молодіжна проблематика в ЗМІ.

Молодіжна проблематика у виданнях загального типу і спеціалізованих за віковою ознакою. Проблеми навчання, виховання та відпочинку молоді у медіа. Дитячі видання і програми для дітей.

Практичне заняття 10: Командне створення проекту молодіжного (студентського) журналу.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Лекція 11. Проблематика регіональних ЗМІ (2 год).

Особливості становлення та функціонування зарубіжних регіональних медіа. Розвиток регіональних медіа в Україні (регіональні, муніципальні, приватні). Особливості висвітлення загальнонаціональних питань у регіональних медіа. Тематика регіональних медіа. Роль нових медіа у розвитку регіонального інформаційного простору України.

Практичне заняття 11. Аналіз регіональних ЗМІ за місцем проживання студента.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Змістовий модуль 4. **Культурно-розважальна проблематика ЗМІ**

Лекція 12. Проблеми розвитку культури та журналістики стилю життя в ЗМІ.

Проблеми мистецтва і культури у медіа. Висвітлення проблем організації дозвілля і відпочинку. Особливості висвітлення діяльності видовищних закладів і заходів.

Спеціалізація журналіста в культурі: театр, кіно, відеомистецтв, живопис, музика, естрадне мистецтво тощо.

Практичне заняття 12. Створення публікації на одну з тем культурної проблематики.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Лекція 13. Релігійна проблематика в ЗМІ.

Проблеми міжконфесійних взаємовідносин, питання взаємодії церкви й держави, питання духовності й віри.

Практичне заняття 13. Моніторинг релігійного контенту та ступеню висвітленості релігійної проблематики у медіа. Визначення гостро актуальних питань галузі.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

Лекція 14. Спортивна проблематика в ЗМІ.

Спортивна проблематика в періодиці. Висвітлення різних аспектів спортивної проблематики: соціального, оздоровчого, професійно-творчого, економічного та ін. Спеціалізовані спортивні видання і випуски. Проблеми розвитку професійного спорту і масового фізичного виховання у медіа.

Практичне заняття 14. Опрацювання джерел, що відображають специфіку спортивної проблематики, обговорення та надання відповідей на питання.

Рекомендовані джерела: 1-3, 7, 12, 14-17.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	5	5	5	5	3	3
Відвідування практичних занять	1	1	1	5	5	5	5	3	3
Робота на практичному занятті	10	1	10	5	50	5	50	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	4	20	4	20	3	15
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом:			42		105		105		76
Максимальна кількість балів: 328									
Розрахунок коефіцієнта: $328 / 60 = 5,47$									

Заочна форма навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	2	2	1	1	0	0
Відвідування практичних занять	1	0	0	1	1	3	3	0	0
Робота на практичному занятті	10	0	0	1	10	3	30	0	0
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	4	20	4	20	3	15
Разом:			6		33		54		15
Максимальна кількість балів: 108									
Розрахунок коефіцієнта: $108 / 60 = 1,8$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1			
1	Виконання тестових завдань	4	5
Змістовий модуль 2			
2-3	Виконання тестових завдань	2	5
4	Виконання тестових завдань	2	5
5	Виконання тестових завдань	2	5
6	Виконання тестових завдань	2	5
Змістовий модуль 3			
7-8	Виконання тестових завдань	2	5
9	Виконання тестових завдань	2	5
10	Виконання тестових завдань	2	5
11	Виконання тестових завдань	2	5
Змістовий модуль 4			
12	Виконання тестових завдань	2	5
13	Виконання тестових завдань	2	5
14	Виконання тестових завдань	2	5

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1			
1	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	14	5
Змістовий модуль 2			
2-3	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	9	5
4	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	7	5
5	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	7	5
6	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	7	5
Змістовий модуль 3			
7-8	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	8	5
9	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	7	5

10	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	8	5
11	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	7	5
Змістовий модуль 4			
12	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	10	5
13	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	10	5
14	Вивчення рекомендованих джерел, виконання тестових завдань	10	5

Критерії оцінювання для завдань у тестовій формі

Оцінка	Кількість балів
5 правильних відповідей	5
4 правильні відповіді	4
3 правильні відповіді	3
2 правильні відповіді	2
1 правильна відповідь	1
Завдання не виконане	0

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється за допомогою засобів комп'ютерного тестування. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання: максимальна кількість балів — 25 (1 питання — 1 бал).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з дисципліни «Проблематика ЗМІ» відбувається у формі екзамену, що проводиться у тестовій формі: 40 питань — 40 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Визначте предмет і завдання курсу «Проблематика ЗМІ».
2. Охарактеризуйте поняття «проблема» та «проблематика» стосовно медіагалузі.
3. Охарактеризуйте поняття соціальної журналістики.
4. Дайте характеристику якісних медіа-продуктів.
5. Дайте характеристику масових (популярних) медіа-продуктів.

6. Визначте відмінності між якісними і неякісними матеріалами медіа.
7. Визначте відмінності між проблематичними і непроблематичними матеріалами медіа.
8. Назвіть світові інститути регулювання (контролю) якості медіа.
9. Проаналізуйте методику визначення проблематичності медіа-матеріалів.
10. Схарактеризуйте проблеми насильства і страх у просторі українських медіа.
11. Поясніть причини політичної заангажованості медіа.
12. Розкрийте актуальну тематику соціальної журналістики.
13. Охарактеризуйте особливості висвітлення релігійних тем.
14. Охарактеризуйте засади висвітлення політичної тематики.
15. Охарактеризуйте специфіку роботи медіа у період виборів.
16. Поясніть поняття «політичне портретування», створення іміджу політика.
17. Визначте ступінь цензури й тиску влади на медіа в Україні.
18. Схарактеризуйте моделі взаємовідносин політики та медіа у світі.
19. Охарактеризуйте стосунки політики та медіа в Україні.
20. Назвіть спеціалізовані політичні видання України.
21. Визначте роль загальнонаціональних видань у висвітленні тем про політику.
22. Схарактеризуйте інтернет-видання і політичну проблематику.
23. Опишіть контент та специфіку функціонування видання «Українська правда».
24. Охарактеризуйте напрями висвітлення економічної інформації: економіка, бізнес, фінанси.
25. Розкрийте засади висвітлення економічної проблематики у медіа (український та зарубіжний досвід).
26. Визначте економічну політику медіа.
27. Обґрунтуйте роль економічної журналістики в житті суспільства.
28. Визначте головні проблеми економіки в українських та європейських медіа.
29. Розкрийте сутність понять «економічна», «фінансова», «бізнес-проблематика».
30. Обґрунтуйте поняття «тематика» і «проблематика» – спільне і відмінне.
31. Поясніть специфіку взаємодії медіа з державними структурами в сфері політики.
32. Поясніть специфіку взаємодії медіа з державними і комерційними структурами в сфері економіки, бізнесу і фінансів.
33. Проаналізуйте український медіаринок щодо висвітлення економічних проблем.
34. Назвіть і схарактеризуйте спеціалізовані економічні видання України.
35. Назвіть і схарактеризуйте спеціалізовані бізнес-видання.
36. Визначте роль загальнонаціональних видань у висвітленні тем про економіку і бізнес.

37. Розкрийте економічну проблематику в Інтернеті: видання, блоги, сайти організацій тощо.
38. Схарактеризуйте економічну тематику в пресі України і в ефірних медіа.
39. Проаналізуйте маніпуляції громадською думкою у медіа щодо політичних питань.
40. Проаналізуйте маніпуляції громадською думкою у медіа щодо економічних питань.
41. Розкрийте шляхи формування сегменту ділових медіа в Україні. (політична/економічна/енергетична проблематика).
42. Дослідіть роль нових медіа у розкритті суспільно-значущої проблематики.
43. Проаналізуйте успішні проекти в розвитку регіональних медіа України.
44. Проаналізуйте висвітлення розважальної тематики у медіа (контрасти України та зарубіжних медіа).
45. Окресліть приклади вдосконалення регіонального медіа простору в зарубіжних країнах.
46. Проаналізуйте проблему занепаду муніципальних медіа у Україні.
47. Дослідіть вплив партій на висвітлення політичної проблематики у медіа в Україні.
48. Проаналізуйте медіа як засіб політичної маніпуляції.
49. Охарактеризуйте особливості відображення соціальної проблематики у зарубіжних та українських медіа.
50. Розкрийте побутові питання у соціальній проблематиці у медіа (проаналізуйте контент провідних медіа України).
51. Наведіть приклади медіа спекуляцій на соціальних проблемах.
52. Дослідіть особливості регіонального інформаційного простору України (види медіа, тематика, журналістські жанри).
53. Охарактеризуйте проблеми і перспективи розвитку регіональних медіа в Україні (порівняйте із зарубіжним досвідом).
54. Дослідіть роль нових медіа у розвитку регіонального інформаційного простору України (на прикладі області, регіону, району тощо).
55. Проаналізуйте якість та особливості комунікації медичних державних органів України із суспільством.
56. Охарактеризуйте роль медіа у реформах у секторі охорони здоров'я України.
57. Проаналізуйте пропаганду лікарських препаратів у медіа (комерційна реклама).
58. Проаналізуйте пропаганда здорового способу життя у медіа.
59. Розкрийте питання енергетики в інформаційному просторі українських медіа.
60. Схарактеризуйте медіа як засіб інформаційної боротьби за ринок енергоресурсів (зарубіжний та український контекст).

61. Проаналізуйте пропаганду енергозбереження та енергозаощадження у медіа України.
62. Дослідіть відображення у медіа питання альтернативної енергетики.
63. Охарактеризуйте особливості відображення військової проблематики у зарубіжних та українських медіа.
64. Визнайте зміну орієнтирів українських медіа щодо військової проблематики з весни 2014 р.
65. Назвіть спеціалізовані медіа-інституції України, що опікуються висвітленням військової проблематики.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90–100
Дуже добре Добре	82–89 75–81
Задовільно Достатньо	69–74 60–68
Незадовільно	0–59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Разом: 120 год., з них: лекції — 28 год., практичні — 28 год., самостійна робота — 26 год., модульний контроль — 8 год., семестровий контроль — 30 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Основи вивчення проблематики масмедіа (42 бали)			
Тема	1			
Теми лекцій	Вступ до дисципліни Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ (1 бал)			
Теми практичних занять	Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ (11 балів)			
Самостійна робота	5 балів			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 2. Політико-економічна проблематика у ЗМІ (105 балів)				
Теми	2-3	4	5	6	
Теми лекцій	Політична проблематика у ЗМІ (2 бали)	Військова проблематика у ЗМІ (1 бал)	Економічна проблематика у ЗМІ (1 бал)	Енергетична та екологічна проблематика у ЗМІ (1 бал)	
Теми практичних занять	Політична проблематика у ЗМІ (22 бали)	Військова проблематика у ЗМІ (11 балів)	Економічна проблематика у ЗМІ (11 балів)	Енергетична та екологічна проблематика у ЗМІ (11 балів)	
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 3. Загальносоціальна проблематика у ЗМІ (105 балів)				
Теми	7-8	9	10	11	
Теми лекцій	Соціальна проблематика ЗМІ (2 бали)	Медична проблематика у ЗМІ (1 бал)	Молодіжна проблематика ЗМІ (1 бал)	Проблематика регіональних ЗМІ (1 бал)	

Теми практичних занять	Соціальна проблематика ЗМІ (22 бали)	Медична проблематика у ЗМІ (11 балів)	Молодіжна проблематика в ЗМІ (11 балів)	Проблематика регіональних ЗМІ (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 4. Проблеми культури, спорту в ЗМІ (76 балів)		
Теми	12	13	14
Теми лекцій	Проблеми розвитку культури в ЗМІ (1 бал)	Релігійна проблематика у ЗМІ (1 бал)	Спортивна проблематика в ЗМІ (1 бал)
Теми практичних занять	Проблеми розвитку культури в ЗМІ (11 балів)	Релігійна проблематика у ЗМІ (11 балів)	Спортивна проблематика в ЗМІ (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Екзамен		

Заочна форма навчання

Разом: 120 год., з них: лекції — 8 год., практичні — 8 год., самостійна робота — 104 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Основи вивчення проблематики масмедіа (6 балів)	
Тема	1	
Теми лекцій	Вступ до дисципліни Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ (1 бал)	
Теми практичних занять	—	
Самостійна робота	5 балів	

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 2. Політико-економічна проблематика у ЗМІ (33 бали)			
Теми	2-3	4	5	6

Теми лекцій	Політична проблематика у ЗМІ (1 бал)		Економічна проблематика у ЗМІ (1 бал)	
Теми практичних занять		Військова проблематика у ЗМІ (11 балів)		
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 3. Загальносоціальна проблематика у ЗМІ (54 бали)			
Теми	7-8	9	10	11
Теми лекцій	Соціальна проблематика ЗМІ (1 бал)			
Теми практичних занять	Соціальна проблематика ЗМІ (11 балів)	Медична проблематика у ЗМІ (11 балів)	Молодіжна проблематика в ЗМІ (11 балів)	
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 4. Проблеми культури, спорту в ЗМІ (15 балів)		
Теми	12	13	14
Теми лекцій	–	–	–
Теми практичних занять	–	–	–
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів
Підсумковий контроль	Екзамен		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Бойко А. А. Релігійна журналістика. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2016. 307 с.
2. Михайлин І.Л. Основи журналістики: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] - 5-те вид., переробл. та доп. К.: Центр учбової л-ри, 2011. 494 с.
3. Проблематика ЗМІ: навч. посіб. : у 2 т. – т. 1. [ред. і упоряд. О. Холод ; автори: О. Барішполець, М. Веклик, О. Холод та ін.]. К., 2010.

Додаткові:

1. Lippmann W. Liberty and the news. New York: Harcourt, Brace and Howe, 1920. 104 p.
2. Lippmann W. Public Opinion. New Jersey: Transaction publishers, 1991. 427 p.
3. Lippmann W. The good society. Great Britain: Billing and Sons Ltd., 1944. XXVIII, 429 p.
4. Арквілла Д., Ронфельдт Д. Мережі і мережеві війни. К., 2005. 350 с.
5. Дайсон Е. Життя за добу Інтернету. Release 2.1. К., 2002. 343 с.
6. Дуцик Д. Політична журналістика. К.: Києво-Могилянська Академія, 2005. 138 с.
7. Економічна журналістика: новації західної преси / Переклад та адаптація Алла Лазарева. К.: Інститут масової інформації, 2005. 112 с.
8. Журналістика та медіа: довідник / За ред. Вайшенберга З., Кляйнштойберга Г. та ін. К., 2011. 529 с.
9. Заславська О. О. Засоби масової інформації як інструмент моделювання політичної свідомості у виборчій кампанії: на матеріалах президентських і парламентських виборів 2004-2006 рр.: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. політ. наук : 23. 00. 03 / О. О. Заславська; Інст. журн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. К., 2008. 19 с.
10. Здоровега В. Засоби масової інформації в політичній системі // Політологія. Л., 1993. С. 417–433.
11. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. К., 2010. 538 с.
12. Потятиник Б. В. Масова комунікація в громадянському суспільстві // Громадянське суспільство як здійснення свободи: центрально-східноєвропейський досвід : зб. наук. пр. / за ред. В. П. Мельника. Л., 1999. С. 114–120.
13. Преса і влада: хроніка протистояння. К.: ІМІ, 2004.
14. Присяжнюк М., Присяжнюк Д. Довіра населення до засобів масової інформації як один з основних чинників формування громадської думки // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони : науково-практичний журнал. 2008. № 2 (2). С. 93–96.
15. Різун В., Скотнікова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві : навч. посіб. К.: ВПЦ «Київський університет», 2005. 104 с.

- 16.Різун В. Роль ЗМК в демократичному суспільстві // Публіцистика і політика : зб. наук. праць / за заг. ред. В. І. Шкляра. К., 2001. Вип. 2. С. 13–15.
- 17.Шовкун І. В. Політична реклама як комунікативний процес : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. політ. наук : 23. 00. 02 / І. В. Шовкун; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. Л., 2004. 17 с.
- 18.Штромайер Г. Політика і мас-медіа. К.: Києво-Могилянська академія, 2008. 303 с.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Національна спілка журналістів України. URL: <https://nsju.org/>
2. Телекритика. URL: <https://telekritika.ua/uk/>
3. Про медіа. Закон України від 13 грудня 2022 року № 2849-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
4. Про інформацію. Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
5. Про систему іномовлення України. Закон України від 8 грудня 2015 року № 856-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-19#Text>
6. Про суспільні медіа України. Закон України від 17 квітня 2014 року № 1227-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18#Text>
7. Про рекламу. Закон України від 3 липня 1996 року № 270/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр#Text>
8. Етичний кодекс українського журналіста. URL: <https://nsju.org/spilka/dokumenti/#1642060895505-0c2d8311-e930>
9. Кодекс професійної етики українського журналіста. URL: <https://cje.org.ua/ethics-codex/>
10. IFJ Global Charter of Ethics for Journalists. URL: <https://www.ifj.org/who/rules-and-policy/global-charter-of-ethics-for-journalists>